

Obsah

Seznam zkratk	9
Předmluva k 2. vydání	11
I. OBECNÁ ČÁST	13
1 Chirurgická anatomie orofaciální soustavy	15
1.1 Horní třetina obličeje	17
1.2 Střední třetina obličeje	17
1.3 Dolní třetina obličeje	17
1.4 Svaly obličeje	18
1.5 Cévní a lymfatické zásobení	18
1.6 Nervové zásobení	19
2 Etiologie a epidemiologie úrazů obličeje	20
3 Rozdělení čelistních úrazů	23
4 Vyšetření zraněného	25
4.1 Anamnéza	25
4.2 Celkové vyšetření	26
4.3 Zevní vyšetření zraněného	26
4.4 Vyšetření ústní dutiny	29
4.5 Skiagrafické vyšetření	30
5 Obecné zásady první pomoci u obličejových úrazů	32
5.1 Poranění (vulneratio nebo laesio traumatica)	32
5.2 První pomoc (first aid)	33
5.3 Okamžitá pomoc (immediate care)	34
5.4 Neodkladná péče (emergency care)	36
5.5 Péče následná	37
5.6 Péče o kritické stavy (intensive and critical care)	37
5.7 Polytrauma	37
5.7.1 Obecná pravidla léčebné taktiky polytraumat	38
5.8 Profylaxe tetanu	49
5.9 Profylaxe plynaté sněti	51
5.10 Hojení ran měkkých tkání	52
5.11 Hojení kostní rány	54
5.12 Poruchy hojení zlomenin	56
6 Anestezie při ošetřování obličejových úrazů	58
6.1 Anestezie místní	58

6.1.1	Anestezie povrchová	58
6.1.2	Anestezie infiltrační	58
6.1.3	Anestezie svodná	58
6.1.4	Anestezie kmenová	59
6.2	Anestezie celková	59
6.3	Analgoedace, analgezie	60
7	Všeobecné komplikace a následky obličejových úrazů	62
7.1	Komplikace časné	62
7.1.1	Krvácení	62
7.1.2	Asfyxie	65
7.1.3	Poranění CNS	71
7.1.4	Traumatický šok	73
7.2	Komplikace pozdní	74
7.2.1	Infekce	74
7.2.2	Traumatická osteomyelitida	75
7.2.3	Plicní komplikace	75
7.3	Následky obličejových úrazů	76
II.	SPECIÁLNÍ ČÁST	79
8	Poranění měkkých tkání obličeje	81
8.1	Obecné principy ošetření obličejové rány	81
8.1.1	Postupy ošetření	81
8.2	Klinické rozdělení obličejových ran	83
8.3	Poranění jazyka	85
8.4	Poranění slinných žláz	85
8.5	Popáleniny obličeje	86
8.6	Omrzliny obličeje	87
8.7	Mixty	87
8.8	Poškození rtg paprsky	88
8.9	Syndrom zhmoždění (traumatická toxikóza, crush syndrom)	88
8.10	Syndrom tlakové vlny (blast syndrom)	89
8.11	Poškození atomovou energií	89
9	Úrazy zubů	91
9.1	Poranění závěsného aparátu zubu	91
9.1.1	Kontuze zubu	91
9.1.2	Subluxace zubu	91
9.1.3	Luxace zubu	92
9.2	Vlastní poranění zubu	93
9.3	Následky poranění zubů	94
10	Poranění čelistního kloubu	96
10.1	Luxace dolní čelisti	96
10.2	Kontuze a distorze čelistního kloubu	98

11	Přehled léčení čelistních zlomenin	99
11.1	Způsoby repozice úlomků	99
11.1.1	Repozice manuální (prsty rukou)	99
11.1.2	Repozice ortodontická	99
11.1.3	Repozice ortopedická	99
11.1.4	Repozice instrumentální (chirurgická, krvavá)	100
11.2	Způsoby fixace úlomků	101
11.2.1	Prozatímní fixace	101
11.2.2	Definitivní fixace úlomků	101
11.2.3	Způsoby fixace – technické provedení	102
11.2.4	Způsoby fixace zlomenin střední obličejové etáže	114
11.2.5	Způsoby fixace zlomenin dolní čelisti	116
12	Zlomeniny dolní čelisti	118
12.1	Zlomeniny alveolárního výběžku	118
12.2	Zlomeniny v ozubené části čelisti	118
12.3	Zlomeniny dolní čelisti za zubní řadou a v úhlu čelisti	119
12.4	Zlomenina kloubního výběžku	121
12.5	Zlomeniny svalového výběžku	124
12.6	Zlomeniny bezzubé nebo málo ozubené čelisti	125
12.7	Zlomeniny úbytkové (defektní)	125
12.8	Zlomeniny patologické	125
13	Zlomeniny střední obličejové etáže	127
13.1	Zlomeniny alveolárního výběžku horní čelisti	128
13.2	Zlomenina typu Le Fort I	129
13.3	Sagitální zlomenina maxily a patrových kostí	130
13.4	Zlomeniny nosních kostí	130
13.5	Zlomenina nazoetmoidoorbitálního komplexu	131
13.6	Zlomenina typu Le Fort II	132
13.7	Zlomeniny jářmového oblouku	133
13.8	Zlomeniny zygomaticomaxilárního komplexu	134
13.9	Hydraulické zlomeniny očnice	136
13.10	Zlomenina Le Fort III	139
13.11	Kombinovaná zlomenina Le Fort II a zygomaticomaxilárního komplexu	140
14	Poranění CNS a páteře	141
14.1	Obecné zásady první lékařské pomoci	141
14.1.1	Zajištění základních životních funkcí	141
14.1.2	Poloha a transport zraněného při poraněních lebky a mozku	142
14.1.3	Základní klinické vyšetření	142
14.2	Zásady chirurgického ošetření otevřených poranění	144
14.2.1	Primární chirurgické ošetření rány lebky a mozku	145
14.3	Zavřená poranění lebky a mozku	145
14.3.1	Otřes mozku (commotio cerebri)	145
14.3.2	Zhmoždění mozku (contusio cerebri)	146
14.3.3	Komprese mozku (compressio cerebri)	146
14.4	Otevřená poranění lebky a mozku	148

14.4.1	Poranění měkkých pokrývek lebních	148
14.4.2	Poranění nepronikající do mozku	148
14.5	Poranění pronikající do mozku	151
14.6	Poranění páteře	151
14.6.1	Klasifikace úrazů krční páteře	153
14.6.2	Krční poranění typu whiplash	154
14.6.3	Zlomeniny prstence C ₂ (Haugman's Fracture)	155
14.7	Obecné zásady péče o těžce zraněné a bezvědomé	156
15	Válečná a střelná poranění obličeje	157
15.1	První lékařská pomoc	160
15.2	Specializované ošetření	161
16	Traumatologie dětského věku	162
16.1	Úrazy zubů v dočasném chrupu	163
16.2	Zlomeniny čelistních kostí	163
17	Výživa zraněných	166
17.1	Složení diety	166
18	Posudková činnost	168
18.1	Posouzení zdravotní způsobilosti k práci	168
18.2	Posudky pro forenzní účely	168
Literatura		171
Rejstřík		172